

Plan mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering,

VASASKOLAN

Beslutad av utbildningsnämnd. 2019-09-16/§ 109: Plan

Diarienummer: UTB/2019:169

Dokumentansvarig nämnd: Utbildningsnämnden

Dokumentansvarig tjänsteperson: (roll): Utbildningsstrateg

Vision Policy Strategi Plan

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	2
3. Plan för Vasaskolan läsåret 2023/2024	3
Aktiva åtgärder för att undvika kränkande behandling, trakasserier och diskriminering samt mål för arbetet	3
Vasaskolans mål 2023/2024	3
Trivsel- och trygghetskapande insatser	5
Samverkan med anställda och barn/elever kring utarbetandet av planen	6
Vasaskolan	6
Vasaskolan	6
Kartläggning av risker avseende kränkande behandling, trakasserier och diskriminering	7
Vasaskolans kartläggningsarbete	7
Analys av kartläggningen	9
Vasaskolans analys av kartläggningen	9
Anmälningrutiner när misstänkt kränkning, trakasserier eller diskriminering skett	9
Utredning av misstänkt kränkande behandling och diskriminering	10
4. Ansvar och uppföljning	11
Ansvarsförhållanden	11
Uppföljning	11

1. Sammanfattning

Barn och elever ska skyddas mot både kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Arbetet har sin utgångspunkt i denna förvaltningsövergripande plan, som också fungerar som en mall där respektive förskola/skola fyller i vissa delar som är specifika för den egna verksamheten.

2. Inledning

Bestämmelser om åtgärder mot diskriminering och trakasserier finns i diskrimineringslagen. Denna plans innehåll bygger på den vägledning om hur arbetet bör ske utifrån [skrivningar på diskrimineringsombudsmannens webbplats](#).

Alla verksamheter som regleras i skollagen är skyldiga att vidta åtgärder för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Dessa bestämmelser finns i skollagens sjätte kapitel. Denna plans innehåll bygger på den vägledning om hur arbetet bör ske som finns på [skolverkets webbplats](#).

Planen ska uppdateras varje år, senast den 15 oktober för innevarande läsår.

Första delen av planen handlar om hur förskolor och skolor jobbar, vilka mål och insatser de arbetar med under året. Det beskrivs också hur man har kommit fram till vilka ämnen som är aktuella för just den förskolan eller skolan under innevarande läsår, samt information om hur anmälan och utredning av misstänkta kränkningar går till. Den andra delen består av bilagor som främst riktar sig till personal.

3. Plan för Vasaskolan läsåret 2023/2024

Aktiva åtgärder för att undvika kränkande behandling, trakasserier och diskriminering samt mål för arbetet

Vasaskolans mål 2023/2024

Mål	Mått (nuläge)	Mått (målvärde)	Åtgärder	Ansvariga	Resultat
Att elever ska uppleva all skolmiljö som trygg under sin skoldag.	En del elever upplever delar av skolgården som otrygg samt konflikter uppstår oftare på vissa utpekade platser (bakom Lilla Vasa, i trädgården och fotbollsplanen). Det finns fortsatt behov av ökad vuxennärvaro vid övergångar in och ut från skolan, i korridorer och trapporna. Detta för att undvika oro och konfliktsituationer.		<p>Ökad schemalagd vuxennärvaro på hela skolgården.</p> <p>Särskilt uppmärksammas platser som eleverna utpekat som otrygga.</p> <p>Rastvakter cirkulerar i alla elevers miljöer, även inne i skolans korridorer och vid toaletterna.</p> <p>En gång per termin gör vi en mätning på tryggheten under rasterna.</p> <p>Bokstund eller boktema på en lämplig plats på skolgården, (förmiddagsrasten).</p> <p>Tydliggörande av regler vilket görs av klasslärare regelbundet under läsåret.</p>	All personal på skolan samt rektorer.	

			<p>Rasten på onsdagsförmiddagen görs gemensam för alla årskurser.</p> <p>Fritidslärarna följer vissa elever in och lärarna tar emot utanför klassrummen.</p> <p>Tät kommunikation mellan skola och fritids genom sms-grupper och rastmöten där händelser och behov kommuniceras.</p> <p>Fortsatt arbete med bildstöd i olika elevmiljöer för ökad tydlighet.</p> <p>Kontinuerliga samtal med eleverna kring trygghet kan skapas inne i klassrum, i korridorer samt på raster.</p> <p>Fortsatt arbete med matro genom 5-minuters matro med time-timer samt användande av "Lilla matsalen".</p>		
Att minska förekomsten av kränkande språkbruk bland eleverna.	Behovet finns att pågående arbeta med kränkande ord i vardagen och vid konflikter.		<p>Temadagar och Vänskapsträffar/faddergrupper med tema språk.</p> <p>Bråka smartare, konflikthanterings material.</p> <p>Arbete med språket integrerat</p>	All personal på skolan samt rektorer.	

			<p>i ordinarie undervisning.</p> <p>Kränkningsanmälningar görs vid kränkande språkbruk mot elev eller personal.</p>		
--	--	--	---	--	--

Trivsel- och trygghetsskapande insatser

I skolan och förskolan görs många åtgärder och insatser för att öka trivsel och trygghet och allas lika möjligheter och därmed också minska risk för framtida kränkningar, trakasserier och diskriminering. Det är viktigt att arbeta för att barn, elever, vårdnadshavare och personal återkommande får möjlighet att reflektera kring normer, värderingar och relationer. Arbetet mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering ska prägla valet av arbetsformer, aktiviteter, läromedel och annan utrustning.

Trivsel- och trygghetsskapande insatser kan t ex vara värdegrunds- och temadagar, elevrådsarbete, trivselskapande arbete i klass, hur gruppindelningar och placeringar görs, trygghetsskapande rast-/ uteaktiviteter, schemaläggning, insatser som förbättrar arbetsmiljön, färgkodningar av olika slag, hälsosamtalen, trygghetsteamens arbete, genomgång av läromedel mm

Samverkan med anställda och barn/elever kring utarbetandet av planen

I arbetet mot kränkning, trakasserier och diskriminering ska samverkan ske med anställda i verksamhet och det ska framgå hur barn/elever involveras i arbetet. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Planen ska vara känd av alla berörda, både personal, barn/elever och vårdnadshavare.

Vasaskolan

Planen är framtagen utifrån skolverkets riktlinjer tillsammans med elever och skolpersonal. På Vasaskolan revideras planen årligen vid slutet av läsåret genom att personalen utvärderar föregående läsår samt formulerar nya mål för kommande läsår. Målen utgår från observationer i vardagen, diskussioner i arbetslagen, resultat av trygghetsenkät, hälsosamtal och trygghetsvandring. Elevernas involveras också genom klassråd och elevråd.

Genomgång av planen i samtliga klasser görs under första delen av höstterminen med hjälp av film, rollspel och samtal. Ansvariga för detta är skolans trygghetsgrupp. Rektorererna står som ytterst ansvariga för planen.

Uppföljning av målen från föregående läsår

Vasaskolan

Vasaskolans mål 2022/2023

Mål	Mått (nuläge)	Mått (målvärde)	Åtgärder	Ansvariga	Resultat
Att elever ska uppleva all skolmiljö som trygg under sin skoldag.	En del elever upplever delar av skolgården som otrygg samt konflikter uppstår oftare på vissa utpekade platser (bakom Lilla Vasa, i trädgården och fotbollsplanen). Det finns fortsatt behov av ökad vuxennärvaro vid övergångar in och ut från skolan, i korridorer och trapporna. Detta för att undvika oro och konfliktsituationer	Införs nästkommande läsår efter resultatmätning	Ökad schemalagd vuxennärvaro på hela skolgården. Särskilt uppmärksammas platser som eleverna utpekats som otrygga. Rastvakter cirkulerar i alla elevers miljöer, även inne i skolans korridorer och vid toaletterna. Dagliga styrda rastaktiviteter. Tydliggörande av regler vilket görs av klasslärare regelbundet under läsåret. Del av onsdagsrasten görs gemensam för alla årskurser. Fritidspedagogerna följer vissa elever in och lärarna tar emot utanför klassrummen. Tätt kommunikation mellan skola och fritids genom sms-grupper och rastmöten där händelser och behov kommuniceras. Fortsatt arbete med bildstöd i	Rastvakter, Lärare, Fritidspersonal, Trygghetsgruppen, Rektor	Efter utvärdering av trygghet på skolgården tillsammans med elevrådet så har vi vuxna cirkulerat mer på de platser som kom upp som otrygga. Utvärderingen under 4 veckor för att mäta elevernas trygghet på raster gav ett positivt resultat, 2 per årskull som vi följde upp, i förskoleklass var det ingen. "Lilla matsalen" används till större del och det ger ett större lugn i den stora. Det negativa är att det inte är anpassat för många så det blir lätt högt ljud. Korridorer i stora skolan? Förbättring - behövs göras utvärdering gällande trygghet på skolgården samt elevers trygghet under hösten och våren så att arbetet lättare kan följas upp. Kommunikationen mellan skola och fritids fungerar bra genom sms-grupper och dylikt, MEN det som inte känns okej är att

			<p>olika elevmiljöer för ökad tydlighet.</p> <p>Fortsatt arbete med matro genom 5-minuters matro samt se över matsalsmiljön</p>		<p>privata telefoner måste finnas med för att arbete ska kunna ske, samt att vi inte får koppla upp oss till skolans Wifi, alltså så kan en del behöva betala extra surf.</p> <p>Bildstöd finns och är likvärdigt och det ger en förutsägbarhet för eleverna och en trygghet för dem som behöver det (men också för den andra).</p> <p>Matsalsmiljön och matron jobbar matrådet med och vi behöver kolla med dem hur resultatet ser ut?</p>
<p>Att minska förekomsten av kränkande språkbruk bland eleverna</p>	<p>Behovet finns att pågående arbeta med kränkande ord i vardagen och vid konflikter</p>		<p>Temadagar</p> <p>Vänskapsträffar/ faddergrupper (när möjligt) med tema språk.</p> <p>Bråka smartare.</p> <p>Arbete med språket integrerat i ordinarie undervisning.</p> <p>Kränkningsanmälningar görs vid kränkande språkbruk mot elev eller personal.</p>	<p>All personal</p> <p>Trygghetsgruppen</p> <p>,</p> <p>Rektor</p>	<p>Bråka smartare - arbetades med dåligt under hösten, nytaget under våren blev bättre, fritids arbetar med det i mindre grupper. Fortsatt förbättringsarbete inför nästa läsår så ligger naturligt i skolarbetet. Presentera det tydligare för föräldrarna så vi samverkar med hemmet.</p> <p>Kränkningsanmälningar görs i större utsträckning än tidigare samt så har planen för uppföljning förbättras. Vi behöver fortsätta på samma sätt så uppföljningen blir till en rutin.</p>

Kartläggning av risker avseende kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

Vasaskolans kartlägningsarbete

Kartläggning sker via observationer, trygghetsvandringar, samtal och enkäter. Både elever, personal och föräldrar är delaktiga.

- Trygghet och skoltrivsel är en rutinmässig punkt på arbetslagsträffar där personalens observationer och det eleverna tagit upp på klassråden gällande trygghet tas upp.
- Trygghetsenkät genomförs via Unikum i samband med utvecklingssamtal, höst och vår.
- Skolsköterskan genomför hälsosamtal med alla åk 1-elever där frågor om trivsel och trygghet tas upp.
- Trygghetsvandring med elevrådet som kartlägger platser där kränkningar förekommer. (Både trygghetsvandring och elevrådet har uteblivit under föregående läsår dels utifrån rådande pandemi och då under senare del av året saknades personal till trygghetsgruppen. Elevrådsarbetet startas upp under hösten 2021.)
- Summering av kritiska situationer på Vasaskolan.

Analys av kartläggningen

Utifrån Vasaskolans personalobservationer, trygghetsenkäter, sammanställning efter hälsosamtal och summering av kritiska situationer framkommer det att:

- eleverna upplever miljön bakom Lilla Vasa, trädgården och fotbollsplanen som otrygg då det ofta saknades vuxennärvaro där;
- kösituationer till matsalen eller förflyttningar mellan platserna kan leda till att konflikter uppstår. En del elever upplever att det blir otydligt och otryggt och behöver extra vuxenstöd vid förändring och övergångar;
- en del elever upplever otrygghet och konflikter kan uppstå när många elever ska samsas på en liten yta, exempelvis vid hängarna i kapprum, korridorer, även vid trappuppgången;
- elever som har sett eller varit utsatta för en kränkning har berättat det för en lärare som hanterat konflikten.

Vasaskolans analys av kartläggningen

Det finns fortsatt behov av tät och strukturerad vuxennärvaro där stöttning ges till elever vid övergångssituationer, och där vuxna fångar upp elevers behov vid kritiska sociala situationer. En fortsatt kommunikation mellan fritids- och skolpersonal är viktig samt att schemalagda rastvakter roterar på alla elevmiljöer. Även tiden före skoldagens början ska tryggas av vuxennärvaro både på skolgården och inne i skolan för de elever som fått lov att komma in före sin första lektion. All skolpersonal ska fortsatt aktivt hjälpa eleverna att hantera konflikter och kränkningar.

Tidsplan: Samtliga mål följs upp vid höstterminens och vårterminens slut.

Anmälningrutiner när misstänkt kränkning, trakasserier eller diskriminering skett

Anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser som kan utgöra kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering. Det ska inte göras någon värdering av hur allvarlig händelsen är innan den

anmäls till rektor och huvudman. Anmälan ska göras skyndsamt och görs i det digitala systemet för misstänkta kränkningar, trakasserier och diskriminering.

Skyldigheten att anmäla gäller inte bara om personalen får kännedom om att ett barn eller en elev upplever sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering utan också om personalen själv uppmärksammar eller på annat sätt får kännedom om en händelse som kan utgöra kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering, antingen via barnet/eleven själv eller via vårdnadshavare.

Barnet/eleven samt vårdnadshavare kan informera vilken personal som helst på förskolan/skolan/fritidshemmet om att en misstänkt kränkning eller trakasserier skett då all personal har tillgång att göra anmälan.

Utredning av misstänkt kränkande behandling och diskriminering

I ärenden som rör händelser mellan barn/elever är det i första hand den personal som arbetar närmast barnet eller eleven som utreder det inträffade. I vissa verksamheter finns speciellt inriktade team t ex trygghetsteam, antimobbningsgrupper eller likabehandlingsgrupper som ansvarar för det operativa arbetet.

Alla inblandade informeras om att utredning påbörjats och vem som är ansvarig. Anteckningar ska göras i Prorenata i mallen "Utredning av misstänkt kränkning/diskriminering/ trakasserier" i alla ärenden.

När personal utsatt barn/elever för misstänkt kränkning och trakasserier är det rektor som genomför utredningen.

4. Ansvar och uppföljning

Ansvarsförhållanden

Utbildningsnämnden har det övergripande ansvaret för arbetsmiljön i verksamheten. Ansvaret för det systematiska arbetsmiljöarbetet har nämnden delegerat till utbildningschefen, som i sin tur har delegerat ansvaret till rektorer. I ansvaret ingår att barn och elever har en arbetsmiljö som är utvecklande och fri från kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Huvudmannens ansvar att utreda omständigheterna kring misstänkta kränkningar, trakasserier och diskriminering har nämnden delegerat till rektorer.

Ansvaret för att ta emot anmälningar har nämnden delegerat till verksamhetschefen för resursenheten.

Uppföljning

Utbildningsnämnden får en samlad bild av arbetet mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering genom:

- Att ta del av enheternas planer.
- En övergripande sammanfattning av anmälningar genomför varje läsår.
- Besök ute i verksamheterna som representanter för nämnden genomförs

